

حمایت از آموزگاران در تلاش برای بازگشت به مدرسه جعبه ابزاری برای مدیران مدارس

درباره این جعبه ابزار

این مجموعه راهنمایی‌ها و راهکارها برای مدیران مدارس و به منظور حمایت و محافظت از آموزگاران و کادر آموزشی در هنگام بازگشت به مدارس پس از تعطیلی ناشی از همه‌گیری کووید-۱۹ طراحی شده است. اگرچه مخاطب اصلی این متن مدیران مدارس هستند، اما این محتوا می‌تواند به طور بالقوه برای آموزگاران و کادر آموزشی نیز در جهت درک هرچه بهتر نقش و مسئولیت‌هایشان در تلاش برای بازگشت به مدرسه مفید واقع شود. مبنای این متن نتایج هفت وجهی برآمده از ستاد هماهنگی آموزگاران یونسکو و رهنمودهای سیاستی سازمان بین‌المللی کار است که در سند [«حمایت از آموزگاران در تلاش برای بازگشت به مدرسه – رهنمودهایی برای سیاست‌گذاران»](#) قابل دسترسی است.

این مجموعه به منظور برآورده ساختن نیازهای مدارس از گروه سنی خردسالان گرفته تا متوسطه طراحی شده است. با این حال می‌تواند در دیگر بسترها از جمله موسسات آموزش فنی و حرفه‌ای و محیط‌های آموزش غیررسمی نیز به کار گرفته شود.

این بسته حاوی اطلاعات پس زمینه‌ای، سوالات راهنما، پیشنهادهای توصیه‌های عملی درباره پرسش‌های عملی، عملیاتی و تدریس محور در حوزه بازگشایی مدارس و ارتباط آن‌ها با پروتکل‌ها و منابع آنلاین موجود است.

این مجموعه بر مبنای رهنمودهای موجود درباره بحران کووید-۱۹ و یافته‌های حاصل از گفت و گوهای انجام گرفته میان دست‌اندارکاران ملی و منطقه‌ای و نیز چشم‌انداز گسترده‌تر جامعه بین‌المللی آموزش طراحی شده است. بنا به اقتضا درس‌هایی از بحران‌های جاری و گذشته مرتبط با بستر فعلی را نیز دربر می‌گیرد.

اهمیت بستر محلی: در بسیاری کشورها وضعیت همه گیری به صورت روزافزونی رو به گسترش است. تصمیم گیری محلی درباره زمان بازگشایی مدارس با ملاحظات گسترده ای همراه خواهد بود. از همین رو چیزی که برای یک نقطه درست است ممکن است برای جایی دیگر درست نباشد. در برخی موارد، بسته به گسترش همه گیری و ملاحظات سلامت و ایمنی ممکن است نیاز باشد مدارس پس از بازگشایی دوباره تعطیل شوند. هر مدرسه ای که این جعبه ابزار را به کار می گیرد، همواره باید رهنمودهای سلامت عمومی سازمان جهانی بهداشت، قوانین ملی و محلی، دستورالعمل های مقامات بهداشت و آموزش، الزامات مدرسه و فرهنگ محلی، و از همه مهم تر ایمنی و سلامت آموزگاران، فراگیران و کل جامعه محلی را نیز در نظر بگیرد.

استانداردها و پروتکل ها: این جعبه ابزار هیچ استاندارد جدیدی را معرفی نمی کند بلکه به [ملاحظات پیرامون سلامت عمومی مدارس در مورد کووید-۱۹](#) که از سوی سازمان جهانی بهداشت منتشر شده و [رهنمودهای پیشگیری و نظارت بر کووید-۱۹ در مدارس](#) اشاره می کند. بسته حاضر همچنین بر مبنای [چارچوب سازمان ملل متحد برای بازگشایی مدارس](#) ملاحظات ملموس و عملی را در سطح مدارس برجسته می سازد تا بدین ترتیب توصیه های سیاستی جهانی را عملی سازد. برای منابع بیشتر در این زمینه [وبسایت شبکه بین سازمانی آموزش در مواقع اضطراری و کارگروه جهانی آموزش](#) دارای انبوهی از ابزارهای یادگیری و یاددهی مرتبط با کووید-۱۹ هستند که [منابع بین سازمانی](#) و [کمیته استانداردها](#) از آن جمله اند. در نهایت، این بسته به اصولی می پردازد که در [استانداردهای بین المللی نیروی کار \(سازمان بین المللی کار\)](#) و [پیشنهاد های یونسکو درباره وضعیت آموزگاران](#) به آن ها اشاره شده است.

قدردانی

این مجموعه راهکارها با حمایت و ایده های بسیاری از اعضای ستاد هماهنگی آموزگاران گردآوری شده است که همینجا از آن ها صمیمانه قدردانی می کنیم. این شبکه عبارتند از: سازمان بین المللی آموزش (EI)، موسسه بین المللی برنامه ریزی آموزشی (IIEP-UNESCO)، شبکه بین سازمانی آموزش در مواقع اضطراری (INEE)، سازمان بین المللی کار (ILO)، نهاد مشارکت جهانی برای آموزش (GPE)، و سازمان نروژ نوراد (Varkey Foundation)، آموزش برای توسعه (VVOB)، سازمان بین المللی داوطلبان (VSO)، بنیاد Save the Children، صندوق کودکان ملل متحد (یونیسف) و نیز بنیاد وارکی (Varkey Foundation).

جنبه‌های کلیدی برای اطمینان از وجود یک محیط یادگیری ایمن، سالم و فراگیر

به رسمیت شناختن نقش کلیدی مدیران مدارس و آموزگاران

آموزگاران ستون فقرات و رکن اصلی نظام‌های آموزشی هستند که نقشی محوری در دستیابی به اهداف یادگیری فارغ از هر بستر و موقعیت ایفا می‌کنند. در چارچوب بخشی از اقدامات مربوط به قرنطینه ناشی از کووید-۱۹، مدیران مدارس و آموزگاران به سرعت شیوه‌هایی را به منظور فراهم ساختن آموزش از راه دور با کیفیت برای دانش آموزانشان با استفاده از فناوری‌های دیجیتال یا بدون آن‌ها ابداع کردند. به علاوه، آموزگاران نقشی حیاتی در اطلاع رسانی برای اقدامات پیشگیرانه از گسترش ویروس دارند تا از ایمنی و مورد حمایت قرار گرفتن کودکان اطمینان حاصل شود. همزمان با بازگشایی مدارس، نقش آموزگاران نیز به همین اندازه تاثیرگذار خواهد بود.

فراخوان اقدام برای آموزگاران را ببینید.

نظام‌های آموزشی در سراسر دنیا با ترکیبی از چالش‌های مشترک و منحصر به فرد در نتیجه همه گیری کووید-۱۹ مواجه‌اند. همزمان با کاهش تعداد مبتلایان در برخی کشورها، پرسش‌هایی درباره زمان بازگشایی مدارس و نحوه بازگشایی ایمن و شرایط آن، پیش روی مقامات تصمیم گیر در سطح ملی و در سطح مدارس قرار دارد.

این بسته مطلقاً تنها مجموعه پاسخ‌های ممکن به این پرسش‌ها نیست و بازگشت ایده‌آل به مدرسه شاید اصلاً وجود نداشته باشد. بکله، هر مدرسه نیاز دارد تا شرایط بهینه و کمینه خود را برای بازگشایی برقرار کند. هر مدرسه باید در نظر بگیرد چگونه می‌تواند **پروتکل‌های به رسمیت شناخته شده بین‌المللی و ملی را در حوزه آب، فاضلاب و بهداشت (WASH)** به بهترین نحو اعمال کند و دیگر اینکه چگونه می‌تواند از آموزگاران و فراگیران در بستر ظرفیت‌ها و محدودیت‌های محلی حمایت کند.

در تمامی بسترها، مدیران مدارس نیازمند **اولویت بندی و شناسایی بده‌بستان‌های موردنیاز** هستند. برای مثال، مدارس ناچارند به منظور کاهش تعداد آموزگاران و دانش‌آموزان برای رعایت فاصله فیزیکی، به صورت گزینشی یا ارتباط‌گیری بر مبنای پایه‌های مختلف بازگشایی را از سر بگیرند. همچنین ممکن است مجبور شوند گروه خاصی از فراگیران یا بخش خاصی از جمعیت را مانند آسیب پذیرترها یا در معرض خطرها و فرزندان کارگرانی که کارکردنشان در این دوران ضروری است اولویت و ارجحیت دهند. در برخی موارد، تعطیلی دوباره مدارس ممکن است انتخابی ناگزیر باشد. در عوض، منابع موجود بهتر است برای اطمینان از آمادگی ساختمان مدارس و تجهیزات ایمنی و آمادگی هرچه بهتر آموزگاران و کادر آموزشی به کار گرفته شوند.

این مجموعه راهکارها از طریق مجموعه‌ای از سوالات، پیشنهادهای و منابع، درصدد است تا به مدیران مدارس کمک کند اقداماتی موردنیاز را در هر یک از هفت جنبه کلیدی (شکل ۱) شناسایی کنند تا بتوانند از آموزگاران و

کادرآموزشی در راستای بازگشت به مدرسه حمایت و محافظت کنند. سوالات با هدف تامل برای کمک به فرآیندهای برنامه‌ریزی بر مبنای بستر محلی و ظرفیت مدرسه طراحی شده‌اند.

شکل ۱: چارچوبی برای بازگشت به مدرسه: هفت جنبه کلیدی

گفت و گو و ارتباط‌گیری اجتماعی

تمامی تصمیمات مربوط به بازگشایی باید از طریق **گفت و گوی اجتماعی** و به کارگیری راهبردهای ارتباط‌گیری موثر اطلاع‌رسانی شوند. آموزگاران، کادرآموزشی و سازمان‌های مربوطه باید فعالانه در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی بازگشایی مدارس مشارکت کنند که ایمنی شغلی و اقدامات بهداشتی به منظور محافظت از کارکنان را در بر می‌گیرد.

ارتباط‌گیری با آموزگاران، فراگیران و کادرآموزشی درباره بازگشایی می‌تواند **شفافیت درمورد انتظارشان** و برجسته ساختن نقش آن‌ها در موفقیت آمیز بودن تلاش برای بازگشتی ایمن و فراگیر به مدرسه تضمین کند. این تلاش‌ها سلامت جسم و روان و فرایندهای بازیابی یادگیری و یاددهی را شامل می‌شوند. **ارتباط‌گیری زودهنگام، شفاف و منظم با والدین و جوامع محلی مدارس** به منظور درک دغدغه‌ها و ایجاد برنامه‌هایی برای

کمک به بازگشایی حائز اهمیت است. والدین می‌خواهند بدانند چه اقدامات ایمنی در مدارس برای کمینه سازی ریسک‌های سلامتی اتخاذ شده است. آن‌ها همچنین خواستار اطلاع از پایبندی مستمر مدرسه به اصول و اهداف کلیدی آموزشی هستند. از آنجا که آموزگاران اغلب اولین نقطه ارتباطی با والدین هستند، نیاز به آمادگی دارند تا بتوانند اطمینان دهند که آگاهی رسانی به صورت مستمر اتفاق می‌افتد. آن‌ها همچنین باید بتوانند اطلاعات صحیح را منتقل کنند و ناآگاهی‌ها و خرافات را درباره کووید-۱۹ بی‌اثر سازند.

در پاسخ به دغدغه **عدالت آموزشی** مولفه اطلاع رسانی برای ترغیب فراگیران آسیب پذیرتر از جمله دختران و دانش آموزان دارای معلولیت به بازگشت به مدرسه باید مورد استفاده قرار گیرد. پیام رسانی باید چالش‌های به خصوصی را که فراگیرانی که در خانواده مبتلایانی به کووید-۱۹ داشته‌اند و ممکن است در بازگشت با ننگ انگاری و تبعیض مواجه شوند، در نظر بگیرد. در مناطقی که بازگشت به صورت گزینشی یا ارتباط‌گیری اتفاق می‌افتد، اطلاع رسانی می‌تواند منطبق پشت این تصمیم و جدول زمانی درخواست شده برای بازگشت کسانی که فعلاً در خانه به یادگیری ادامه می‌دهند را توضیح دهد. این کار را می‌توان با اختصاص یک فرد مسئول برای ارتباط از میان شورای مدیریت مدرسه یا انجمن اولیا و مربیان انجام داد.

در بسترهای کم برخوردار، ارتباط‌گیری‌های هدف مند با آموزگاران، والدین و جامعه محلی برای **بسیج منابع مضاعف** اهمیت دارند چراکه می‌توانند نقشی کلیدی در بازگشایی مدارس به گونه ای واقع بینانه و مدون ایفا کنند. این منابع عبارتند از منابع انسانی و انواع کمک‌های مالی و کالایی از قبیل فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات، مواد درسی چاپ شده، یا تجهیزات ایمنی شخصی.

یک رویکرد نظامند به ارتباط‌گیری باید اتخاذ شود که دولت محلی، مقامات آموزشی، سازمان‌های مرتبط با آموزگاران، مدارس و حتی بخش سلامت را دربرگیرد.

ایمنی و سلامت

همزمان با بازگشایی مدارس، سلامت و ایمنی فراگیران و کارکنان مدرسه حیاتی ترین مساله است. مدیران مدارس نقشی کلیدی در حفظ محیطی ایمن برای تدریس آموزگاران و یادگیری دانش آموزان دارند. اقدامات شغلی در حوزه سلامت و ایمنی که از سوی مقامات بهداشت و آموزش مرکزی و همراستا با استانداردهای بین المللی (به ویژه نکات منتشره از سوی [سازمان جهانی بهداشت](#) و سازمان بین المللی کار) هستند چارچوبی را برای مدیران مدارس فراهم می‌کنند تا بتوانند آن‌ها را اجرا و بر آن‌ها نظارت کنند و درعین حال استانداردها را با وضعیت و هنجارهای محلی منطبق سازند.

دغدغه سلامت آموزگاران، کادر آموزشی و دانش آموزان محور اصلی تصمیم‌گیری است به گونه ای که تمایل به بازگشت به مدرسه و ریسک (و نیاز) آموزگاران، کادر آموزشی و دانش آموزان را همزمان و به طور متوازن

در نظر می‌گیرد تا اطمینان یابد که نیازهای آسیب پذیرترین اعضای مدارس برآورده می‌شوند. سیاست‌ها و اقدامات مربوط به ایمنی و سلامتی باید به کمک کادر آموزشی و سازمان‌های مربوطه آن‌ها تدوین شود. آموزگاران زن و سازمان‌های مربوطه آن‌ها باید در این فرآیند تصمیم‌گیری دخیل باشند.

سلامت روانی و اجتماعی-هیجانی آموزگاران

مدیران مدارس و آموزگاران باید برای شیوه‌های مختلفی که همه‌گیری کووید-۱۹ می‌تواند آموزگاران و دانش‌آموزان را متاثر کند، آماده باشند. بسیاری از آموزگاران و فراگیران ممکن است به دلیل انزوای طولانی در خانه فشارهای روانی و اجتماعی-هیجانی مضاعفی را تجربه کنند.

آموزگاران ممکن است در خانواده‌شان افرادی بیمار یا سالمند داشته باشند که باید از آن‌ها مراقبت کنند درحالی‌که دیگران ممکن است نسبت به بیماری مستعدتر باشند. برای آموزگاران، استرس می‌تواند ناشی از افزایش بار کاری تدریس به شیوه‌های جدید و چالش برانگیز بدون برخورداری از آموزش و حمایت کافی نیز باشد. به ویژه اگر آن‌ها مجبور باشند همزمان از فرزندان خود نیز مراقبت بیشتری بکنند.

فشار روانی و اجتماعی-هیجانی می‌تواند به فرسودگی آموزگاران که از طریق افزایش غیبت یا تنش نمود می‌یابد، منجر شود و در نتیجه تلاش برای ایجاد تاب‌آوری در مدرسه را مخدوش سازد.

پاسخ در سطح مدرسه می‌تواند ارزیابی مستمر روانی و اجتماعی-هیجانی و نیز حمایت از آموزگاران و فراگیران را دربرگیرد. آموزگاران باید در بیان نیازهای خود آزاد باشند، و بتوانند خود مراقبتی را تمرین کنند و بر استرس‌شان فائق آیند. مدیران مدارس می‌توانند به آموزگاران در ایجاد مهارت‌های مدیریت استرس و سازوکارهای تطبیقی کمک کنند. این امر برای اطمینان از اینکه آموزگاران می‌توانند به گونه‌ای موثر تدریس کنند و حمایت روانی-اجتماعی لازم را به فراگیران بدهند، ضروری است.

آماده‌سازی آموزگاران و فرآیند یادگیری

بازگشت به مدارس، تغییر بنیادی دیگری را در یادگیری و یاددهی نمایان می‌سازد. به منظور مدیریت این فرآیند، مهم است که آموزگاران و کادرآموزشی **آمادگی حرفه‌ای و اطلاعات کافی** دریافت کنند تا بتوانند از عهده وظایفشان و انتظاراتی که در بدو بازگشت از آن‌ها می‌رود برآیند.

مهارت‌آموزی، یادگیری دو به دو، و همکاری با دیگر آموزگاران، چه در مدرسه و چه در سطح وسیع‌تر، از این منظر ضروری است. چنین حمایتی به ویژه در جایی که بار بیشتری به لحاظ زمانی بر دوش آموزگاران است اهمیت دارد چراکه باید هم به آموزش حضوری و هم به آموزش از راه دور اشتغال داشته باشند. این مساله در مواردی که رویکردهای ارتباط‌گیری درمورد بازگشت به مدرسه وجود دارد یا زمانی که والدین انتخاب می‌کنند تا فرزندانشان در خانه بمانند و به یادگیری از راه دور ادامه دهند نمود پیدا می‌کند.

مدیران مدارس باید از توانمندبودن آموزگاران برای تصمیم‌گیری درباره یاددهی و یادگیری اطمینان حاصل کنند. آن‌ها می‌توانند با آموزگاران برای انطباق برنامه درسی (خلاصه‌سازی/ اولویت‌بندی) و روش‌های ارزشیابی مبتنی بر تقویم تحصیلی بازبینی شده و دستورالعمل‌های مقامات بالادستی همکاری کنند. هم‌چنین مدیران مدارس باید به آموزگاران در چیدمان دوباره کلاس درس به نحوی که امکان ارائه دستورالعمل فردی را بر اساس یادگیری سریع و جبرانی به دست دهد، کمک کنند تا بدین ترتیب قوانین مربوط به فاصله‌گذاری فیزیکی رعایت شود.

نقش آموزگار در شناسایی اختلاف سطح‌های یادگیری و انطباق روش‌های دانش آموز محور همچنان از اهمیت بالایی برخوردار است. از آنجا که اطمینان از شیوه تدریس با کیفیت در دوران تعطیلی مدارس یک چالش محسوب می‌شده است، آموزگاران باید یادگیری که در خانه به صورت آنلاین یا آفلاین اتفاق افتاده است را ارزیابی کنند و تعدیل‌هایی را بر این اساس صورت دهند تا مطمئن شوند آن‌هایی که جا مانده‌اند، کمک کافی دریافت می‌کنند. رویکردهای منعطف یادگیری و یاددهی، یادگیری سریع و راهبردهای آموزش جبرانی باید به گونه‌ای باشند که نیاز تمامی فراگیران را برآورده سازند. این امر به ویژه در مورد گروه‌های آسیب‌پذیر از جمله خانواده‌های کم‌درآمد، دختران، فراگیران با نیازهای ویژه، اقلیت‌های قومی یا فرهنگی و کسانی که در مناطق دورافتاده روستایی فاقد دسترسی به آموزش از راه دور زندگی می‌کنند، صدق می‌کند.

مدیران مدارس و آموزگاران همچنین باید در مورد پاسخ به موارد اضطراری، نوآوری و روش‌های جایگزین تدریس آموزش ببینند. مدیران مدارس می‌توانند شبکه‌های گروهی حمایتی و جوامع کوچک عملیاتی ایجاد کنند تا همکاری را ترویج کرده و نمونه‌های عملی خوب را به اشتراک بگذارند.

اعزام آموزگار، حقوق و شرایط کار

اعزام آموزگاران و کادرآموزشی به نحوی موثر و حفظ حقوق و شرایط کاری آن‌ها منعکس‌کننده ارکان بنیادین تلاش برای بازگشت به مدرسه است. ملاحظات در این زمینه باید موارد زیر را دربرگیرد: راهبردهای برنامه‌ریزی شده برای اعزام مبتنی بر ارزیابی اختلاف سطح‌های منابع انسانی ناشی از برنامه ارتباط‌گیری یا پاره‌وقت، تعهدات خانوادگی یا ریسک‌های شخصی که آموزگاران با آن‌ها مواجه‌اند، توانایی رفت و آمد ایمن به مدرسه، و ظرفیت کافی برای اطمینان از پوشش حداقلی از تعداد ساعات روزانه تدریس. در عین حال، پایبندی به استانداردهای بین‌المللی مربوطه و قوانین ملی حقوق کارگر و نیاز به ایمنی، سلامت جسم و روان نیز باید لحاظ شود.

این ملاحظات درمورد کادر اجرایی استخدام شده از سوی مدارس مانند مراقبان، نظافت‌چیان، کارکنان بخش غذا، و رانندگان اتوبوس نیز صدق می‌کند.

تصمیم برای بازگشایی به بستر و ظرفیت مدارس برای برنامه‌ریزی و تخصیص بودجه و منابع موردنیاز به منظور اعمال پروتکل‌های بهداشتی و سلامتی، اطمینان از فاصله گذاری فیزیکی و ایجاد ظرفیت کافی در آموزگاران و کادر آموزشی برای فراهم سازی آموزش بستگی دارد.

تخصیص بودجه ویژه کووید-۱۹ در مدارس باید به عنوان فرایندی مشترک میان مدارس که از واقعیت‌های محیطی اطلاع دارند، و مقامات آموزشی که می‌توانند منابع مالی مضاعف را در دسترس قرار دهند، دیده شود. در مواردی که مدارس از بودجه محدودی برخوردارند، فرایند حل مساله خلاقانه و تصمیم گیری ها و بده بستان‌های دشوار ممکن است ضروری باشد. شاید راه‌هایی برای تامین مالی به صورت محلی، یا استفاده از نیروی انسانی و کمک‌های کالایی از طریق کمیته‌های مدیریت مدارس، انجمن اولیا و مربیان، و دیگر شبکه‌های محلی وجود داشته باشد.

در چنین حالاتی، فرآیند بودجه ریزی می‌تواند فرصتی را برای مدیران مدارس فراهم کند تا در مورد شیوه انجام امور تجدید نظر کنند و منابع مشترکی را با رهبران جوامع محلی و انجمن ها تعریف کنند و به دنبال دانش، دارایی و تخصص سازمان‌های مجرب مردم نهاد و سازمان‌های خدمات محلی باشند.

پایش و ارزیابی

بازگشایی مدارس مستلزم پایش، ارزیابی، و انطباق با شرایط اجرا در صورت نیاز خواهد بود. مدیران مدارس، بر مبنای ابزارهای موجود در وزارت‌های آموزش و پرورش، و دیگر مقامات محلی (غیرمتمرکز) باید از چارچوب‌های ساده برای سنجش میزان پیشرفت استفاده کنند. آن‌ها باید نقش آموزگار در فراهم ساختن تدریس باکیفیت و ایجاد یک محیط ایمن برای یادگیری را در نظر بگیرند.

۱. گفت و گو و ارتباط گیری اجتماعی

گفت و گوی اجتماعی وسیع تر مدرسه و جامعه محلی با حضور آموزگاران به منظور برنامه ریزی برای بازگشایی مدارس ضروری است. این گفت و گو با هدف اطمینان از مشارکت جامعه محلی، مدیران مدارس و آموزگاران در فرآیند تصمیم گیری برای نحوه بازگشایی مدارس در چارچوب دستورالعمل های ملی، از جمله ملاحظات زمان بندی، اقدامات اجباری مانند پروتکل های بهداشتی، استفاده از تجهیزات ایمنی شخصی (PPE)، و دیگر ملاحظات تدریس محور و مکان مند، صورت می گیرد.

وزارت آموزش و پرورش و مقامات ملی/استانی دستورالعمل های کلی در مورد نحوه و زمان بازگشایی مدارس را صادر خواهند کرد. تصمیم درباره بازگشایی باید با آموزگاران، فراگیران، و کادر آموزشی در میان گذاشته شود تا از شفافیت انتظارات و انعکاس نقش آن ها در موفقیت آمیز بودن بازگشتی ایمن و فراگیر به مدرسه بتوان اطمینان حاصل کرد.

پرسش های راهنما برای مدیران مدارس

مشورت های عمومی درباره بازگشایی ایمن مدارس

آیا در نظر گرفته اید که:

- راهنمایی های دریافت شده از وزارتخانه و سازمان جهانی بهداشت را مرور و با مقامات ذیصلاح بهداشت و آموزش در مورد بازگشایی مدارس مشورت کنید؟
- با آموزگاران و سازمان های نماینده آن ها و سایر کادر آموزشی در مدرسه خود در مورد برنامه کلی برای بازگشایی مدرسه تان مشورت کنید؟
- پروتکل های خاص ایمنی و بهداشتی را برای کارکنان، فراگیران و جامعه وسیعتری از مدرسه، بر اساس راهنمایی های دریافت شده، تدوین کنید تا رفتار در مورد فاصله گذاری فیزیکی و پیشگیری از خطر شکل داده شود؟ (همچنین به بخش دو مراجعه کنید)

- در مورد پروتکل‌های ایمنی و بهداشت با آموزگاران و کارکنان پشتیبانی آموزش (پرستاران، مراقبان، نگهبانان، کارمندان سرویس غذا و رانندگان اتوبوس) گفت و گو کنید؟
- در مورد دستورالعمل‌های مربوط به پشتیبانی از سلامت یکدیگر با آموزگاران و کارکنان پشتیبانی آموزش (پرستاران، مراقبان، نگهبانان، کارمندان سرویس غذا و رانندگان اتوبوس) گفت و گو کنید؟ (همچنین به بخش سه مراجعه کنید)
- یک مسئول ارتباطی یا تیم کاری برای پیشگیری از خطر کووید-۱۹ تعیین کنید که بطور منظم با کارمندان و نمایندگان آنها مشورت کند؟

مشورت عمومی درباره نحوه از سرگیری یادگیری در کلاس درس

آیا در نظر گرفته اید که:

- با کارکنان و سازمان‌های نماینده آنها در فرایند برنامه‌ریزی برای اطمینان از اینکه نقش اصلی شان را در تسهیل کیفیت و یادگیری فراگیر درک می‌کنند، مشورت کنید؟ (همچنین به بخش چهار و پنج مراجعه کنید)
- با مشاوران مدرسه / روانشناسان و پرستاران موجود در مدرسه تان در مورد نحوه حمایت از آموزگاران و فراگیران مشورت کنید؟ (همچنین به بخش سه مراجعه کنید)
- با والدین، مراقبان، انجمن‌های اولیاء معلم، کمیته‌های مدیریت مدرسه و اعضای شوراهای دانش آموزی در مورد تلاش برای بازگشت به مدرسه، از جمله سناریوهای مختلف برای بازگشایی تدریجی مدارس، اقدامات انجام شده و توجیه آنها مشورت کنید؟
- با آموزگاران در این باره که دانش آموزان / فراگیران باید در اولویت قرار بگیرند و همچنین نحوه دسترسی به کودکانی که در معرض خطر عدم بازگشت به مدرسه یا ترک تحصیل پس از بازگشت هستند، مشورت کنید؟ (همچنین به بخش چهار مراجعه کنید)

برقراری ارتباط با آموزگاران و کارکنان پشتیبانی آموزش

آیا در نظر گرفته اید که:

- برای برقراری ارتباط منظم با کارکنان خود به منظور اطمینان از رسیدگی به نگرانی‌ها، روشن شدن نقش‌ها و مسئولیت‌ها و مدیریت انتظارات برنامه‌ریزی کنید؟
- سازوکارهای ارتباطی روشن (از جمله مسئولان ارتباطی مشخص) برای کارکنان و دانش آموزان ایجاد کنید؟
- سازوکارهای ارتباطی روشن برای آموزگاران و کارکنان پشتیبانی آموزش به منظور روشن شدن موارد زیر برنامه‌ریزی کنید:
- اطلاعات در مورد پروتکل‌های سلامت و ایمنی را مرتب به روز کنید؟
- کلاسهای درس و امکانات مدرسه را برای فعال کردن تدریس‌های متفاوت برای گروه‌های کوچکتر و پایبندی به مقررات مربوط به فاصله گذاری فیزیکی و بهداشت سازماندهی کنید؟ (همچنین به بخش دوم مراجعه کنید)

- به حمایت اجتماعی-هیجانی و سلامت روان آموزگاران و به رسمیت شناختن و تأمین خانواده آموزگاران و مسئولیت‌های مراقبتی آن‌ها اهمیت دهید؟ (همچنین به بخش سه مراجعه کنید)
- آیین‌نامه‌های رفتاری یا سایر سیاست‌های مراقبتی از جمله برنامه‌های مدیریت ریسک و پروتکل‌های اضطراری را تغییر دهید؟
- از فراگیری که ممکن است در زمان تعطیلی مدارس دچار آسیب روانی یا خشونت شده باشند آگاهی یابید؟ (همچنین به بخش سه مراجعه کنید)
- برنامه‌هایی برای تقویم جدید تحصیلی، از جمله مثلاً استفاده از شیفت‌های متعدد به صورت روزانه یا هفتگی تدوین کنید؟ (همچنین به بخش چهار مراجعه کنید)
- برنامه‌هایی برای یادگیری حرفه‌ای و همکاری با هم‌تایان تدوین کنید؟
- برنامه‌هایی برای ارزیابی فرصت‌های ازدست‌رفته یادگیری به دلیل تعطیلی مدارس داشته باشید؟
- آموزگاران را به حفظ ارتباط با فراگیری که در خانه می‌مانند و نیز با والدین و مراقبان آن‌ها از طریق جلسات منظم مجازی، ایمیل، تماس تلفنی، نرم‌افزار چت گوگل یا راه‌های دیگر ترغیب کنید؟
- به آموزگاران و سایر کارمندان در مورد نحوه گفتگو با والدین و مراقبان در مورد بازگشت فرزندانشان به مدرسه (از جمله والدین و مراقبانی که نسبت به فرستادن فرزندان خود به مدرسه محتاط هستند) راهنمایی کنید؟
- امکانات ارائه آموزش و راهنمایی به آموزگاران در مورد نحوه شناسایی یادگیرندگان در معرض خطر (به ویژه کسانی که در معرض خطر عدم بازگشت یا ترک تحصیل به زودی پس از بازگشت قرار دارند) و نیز ارتباط‌گیری با خانواده‌های آن‌ها ارائه کنید؟ (همچنین به بخش چهار مراجعه کنید)

برقراری ارتباط با والدین و مراقبان

آیا در نظر گرفته‌اید که:

- اطلاعات کلیدی را با والدین، مراقبان و خانواده‌ها در مورد موارد زیر به اشتراک بگذارید (به عنوان مثال از طریق پوستر، ایمیل، بروشور، پیام کوتاه، پیام‌های WhatsApp):
- تمهیدات اولیه که از سوی مدرسه برای اعمال پروتکل‌های بهداشتی و سلامت صورت گرفته است؟
- قوانین و رهنمودهایی که انتظار می‌رود دانش‌آموزان و خانواده‌های آن‌ها برای اطمینان از بازگشت ایمن به مدرسه برای همه، از آن‌ها پیروی کنند؟
- تغییر در تقویم تحصیلی و همچنین جدول زمانی روزانه و هفتگی؟
- برنامه‌ریزی برای امتحانات یا ارزشیابی‌ها، از جمله لغو و تعویق آن‌ها؟
- به روزرسانی زنگ‌های مدرسه، از جمله زمان استراحت، و تمهیداتی برای رساندن و بردن دانش‌آموزان؟
- در دسترس بودن سرویس‌های کلیدی مدرسه، از جمله سرویس‌های ناهارخوری و برنامه‌های تغذیه مدرسه، مشاوره و سایر انواع پشتیبانی روانی و اجتماعی-هیجانی، خدمات درمانی، و / یا خدمات اضطراری؟
- در دسترس بودن برنامه‌های آموزش فشرده، کلاسهای جبرانی، تدریس یا سایر برنامه‌ها برای حمایت مضاعف در یادگیری در صورت لزوم؟
- ارتباطات اختصاصی برای خانواده‌های کودکان آسیب پذیر ایجاد کنید؟

- والدینی که تمایلی ندارند فرزندان خود را به مدرسه بفرستند را شناسایی کنید و با آن‌ها گفت و گو کنید؟
- تماس با خانواده‌های فراگیران آسیب پذیر (مانند کسانی که در معرض خطر ترک تحصیل هستند، یا فراگیران گروه‌های اقلیت)؟ این ممکن است بازدیدهای خانگی از سوی خود شما یا آموزگاران را دربرگیرد.
- دعوت والدین به جلسات کمیته مدیریت مدرسه یا انجمن اولیا و مربیان یا معرفی یک مسئول ارتباطی که والدین و مراقبان می‌توانند از طریق او نگرانی‌های خود را با مدیریت مدرسه مطرح کنند؟

برقراری ارتباط با اعضای جامعه محلی

آیا در نظر گرفته اید که:

- از مقامات محلی، رهبران جامعه محلی، انجمن‌ها، سازمان‌های جامعه مدنی (CSO) و اهالی کسب و کار برای حمایت از تلاش‌های بازگشت به مدرسه، درخواست کمک کنید از جمله در زمینه شبکه‌های تأمین اجتماعی برای آسیب پذیرترین کارمندان و فراگیران، منابع آموزشی (مانند خدمات چاپ، دستگاه‌های دیجیتال، داده‌های اینترنتی)، پرداخت‌های انتقالی، توزیع مواد غذایی یا مراقبت از کودکان؟
- به سراغ مقامات محلی، اعضای جامعه و مدیران سایر مدارس (در صورت مرتبط بودن) برای هماهنگی فعالیتهای فراگیر «بازگشت ایمن به مدرسه» با هدف دسترسی به همه خانواده‌ها و کودکان، به ویژه برای کسانی که در مناطق دور افتاده هستند، بروید؟

پیشنهادها:

گفت و گوی اجتماعی می‌تواند زمان بر باشد اما برای اطمینان از کیفیت برنامه‌ریزی و اجرای سیاست‌ها و طرح‌ها از سوی دست‌اندرکاران مدارس ضروری است. گفت و گوی اجتماعی سازنده می‌تواند در بستری از تخصص افراد تحت تاثیر یک سیاست و مشارکت تمامی دست‌اندرکاران صورت بگیرد. اگر این گفت و گو سطحی باشد یا به گونه‌ای منصفانه همه را نمایندگی نکند، شما با ریسک کم اهمیت انگاشتن فرآیند سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و از قلم‌انداختن گروه‌های آسیب پذیر مواجه خواهید بود. در سند [راهنمای تدوین سیاست برای آموزگاران](#) می‌توانید بیشتر در باره نحوه تسهیل‌گری برای یک گفت و گوی فراگیر و مشارکتی با آموزگاران بخوانید. (بخش ۳، ۴، ۴ با موضوع آموزگاران، صفحه ۹۸-۹۷).

یک تیم برنامه‌ریز ایجاد کنید. یک تیم مسئول برای برنامه‌ریزی و سازماندهی بازگشت به کار برای تمامی کارکنان در مدرسه تان شکل دهید. از انعکاس نظرات تمامی کارکنان از جمله آموزگاران، دستیاران، مشاوران، رانندگان اتوبوس و نظافتچیان و شنیده شدن از سوی مدیریت اطمینان حاصل کنید. این تیم باید بر منبای اصل فراگیربودن و با حضور زنان، و گروه‌های به حاشیه رانده شده یا اقلیت تشکیل شود. درباره تشکیل چنین تیمی می‌توانید در گام اول [راهنمای سازمان بین‌المللی کار](#) را مطالعه کنید.

به ساختارهای موجود اتکا کنید. ساختارهای موجود در مدرسه تان را بررسی، از آن‌ها استفاده و به آن‌ها اتکا کنید تا از فرایند بازگشایی ایمن و فراگیر حمایت کنید. از آن جمله می‌توان به باشگاه دانش آموزان، انجمن اولیا و مربیان، و انجمن مدیریت مدرسه، گروه‌های مختلف جوانان، شبکه‌های خانوادگی اشاره کرد. در مواردی که انجمن اولیا و مربیان یا کمیته مدیریت مدرسه یا گروهی مشابه وجود دارد، ضروری است که افراد و صداهای مختلف از زنان گرفته تا گروه‌های به حاشیه رانده شده و اقلیت‌ها نمایندگی شوند. اطمینان حاصل کنید که زنان در جامعه محلی نه تنها مشارکت داده می‌شوند بلکه از آنها در به اشتراک گذاشتن دیدگاه‌هایشان حمایت می‌شود. در [راهنمای بازگشت ایمن به مدارس](#) منتشر شده توسط بنیاد Save the Children می‌توانید بیشتر درباره نحوه مشارکت دادن گروه‌های مختلف در چارچوب سازوکارهای موجود در مدرسه بخوانید.

یک راهبرد اطلاع رسانی ایجاد کنید. یک راهبرد شفاف برای اطلاع رسانی می‌تواند اطمینان دهد که مدارس به گونه ای گسترده و شفاف با کارکنان، فراگیران و خانواده‌ها و جامعه محلی درباره بازگشتی ایمن و سلامت به مدرسه ارتباط می‌گیرند. چنین راهبردی باید نقش کارکنان مختلف در این چارچوب از جمله مسئولان ارتباطی و همچنین راه‌های ارتباطی مورد استفاده برای پیام رسانی را در برگیرد. (برای مثال ایمیل، وبسایت وزارتخانه و مدرسه، بروشور و آگهی، و تحرک اجتماعی از طریق دیدارهای درون جامعه محلی، گروه‌های مبتنی بر واتس‌آپ و شبکه‌های رادیویی محلی). این راهبرد باید با تعهد بر صحت، شفافیت و پاسخ‌گویی متمایز شود و راهنموده‌هایی را درباره نحوه انتقال شفاف، موجز و واقع بینانه پیام‌های کلیدی به دست دهد.

از پیش فرض‌ها آگاه باشید! به خاطر داشته باشید که همه الزامات مشابهی درباره بحران کووید-۱۹ و پاسخ به آن در دوره قرنطینه دریافت نکرده‌اند. بنابراین کارکنان، دانش آموزان مدرسه شما و خانواده‌هایشان ممکن است با درک و پیش فرض‌های متفاوتی درباره بیماری از جمله برخی از اطلاعات ناصحیح به مدرسه بازگردند. برای بیان حقایق و ارائه اطلاعات شفاف به منظور برهم زدن درک ناصحیح پیرامون کووید-۱۹ و کاهش تبعیض و ننگ‌انگاری بالقوه، آماده باشید.

منابع و مطالعه بیشتر:

[EI Guidance on Reopening Schools and Education Institutions](#), Education International, 2020
[COVID-19 and the education sector](#), International Labour Organization, 2020
[ILO standards and COVID-19 \(coronavirus\) FAQ: Key provisions of international labour standards relevant to the evolving COVID-19 outbreak](#), International Labour Organization, 2020
[Introduction to social dialogue and tripartism \(International Training Centre-ILO free on-line course\)](#), International Labour Organization, 2020
[The need for social dialogue in addressing the COVID-19 crisis](#), International Labour Organization, 2020
[Using the INEE Minimum Standards during COVID-19 \(video\)](#), Inter-agency Network for Education in Emergencies, 2020

[Social Mobilisation and Children's Engagement strategies for teachers on Ebola: A Facilitators Guide for Master Trainers](#), Inter-agency Network for Education in Emergencies, 2015
[How can teachers and school systems respond to the COVID-19 pandemic? Some lessons from TALIS](#), Organisation for Economic Co-operation and Development, 2020
[Safe Back to School: A Practitioner's Guide](#), Save the Children, 2020

۲. ایمنی مدارس و سلامت

- همزمان با بازگشایی مدارس، دغدغه اصلی همچنان سلامتی و ایمنی فراگیران، آموزگاران و دیگر کارکنان مدرسه است. مدیران مدارس نقشی کلیدی در حفظ ایمنی محیط مدرسه برای تدریس آموزگاران و یادگیری دانش آموزان ایفا می‌کنند. آن‌ها باید از همکاری و فعالیت کارکنانشان مطابق با اقداماتی که حافظ ایمنی خود، دانش آموزان و همکارانشان است، اطمینان حاصل کنند. مدیران همچنین می‌توانند ارزیابی از فضاهای فیزیکی به منظور محاسبه بیشترین تعداد مناسب دانش آموز در هر کلاس درس انجام دهند تا جایی که هنوز فاصله گذاری فیزیکی مراعات شود. مدیران می‌توانند از همه فضاها از جمله فضاهای مشترک و مشاعات مانند کتابخانه ها، راهروها، و فضاهای باز در صورت نیاز استفاده کنند.

پرسش‌های راهنما برای مدیران مدارس

برنامه‌ریزی برای یک محیط یادگیری حضوری ایمن

آیا در نظر گرفته اید که:

- دستورالعمل‌های مقامات بهداشت و آموزش و پرورش را در مورد اطمینان از امن بودن مدرسه شما برای بازگشایی را مرور کنید؟
- در صورت امکان بازدیدهایی از سوی کارشناسان بهداشت عمومی و / یا مقامات دولتی به منظور اطمینان از امن بودن مدرسه تان برای بازگشایی ترتیب دهید؟
- یک ارزیابی ریسک را با مشورت کارکنان انجام دهید و نیز برای کنترل ریسک در مدرسه، با در نظر گرفتن نیازهای شغلی مختلف یک برنامه سیاستی تدوین کنید؟
- از کلینیک‌های بهداشت محلی و یا مقامات بهداشت و درمان ناحیه، در صورت امکان، درخواست کنید تا در تلاش برای بازگشت به مدرسه به شما کمک کنند؟
- سازماندهی بازرسی از محل را بعد از تعطیلی مدرسه، در دستور کار قرار دهید از جمله کلاس‌های درس، تأمین آب، امکانات آب و فاضلاب و بهداشت (WASH)، فضاهای داخلی و خارجی؟

- امکاناتی برای بهسازی و بهبود امکانات WASH مدرسه، در صورت لزوم، در نظر بگیرید، به عنوان مثال با ساخت توالت‌های تفکیک شده به لحاظ جنسیتی و نیز تأمین آب جاری؟
- نحوه تهیه تجهیزات محافظت شخصی (PPE) کافی و مناسب، به خصوص ماسک، و همچنین صابون، ژل ضد عفونی کننده، محلول ضد عفونی کننده و حوله‌های یکبار مصرف را بررسی کنید؟
- با کارکنان برای تهیه یک برنامه منظم بازرسی، نظافت و ضد عفونی تجهیزات و امکانات، از جمله دفع زباله‌های عفونی بالقوه و استفاده ایمن از محصولات ضد عفونی را هماهنگ کنید؟
- برنامه ای با کارکنان خود برای استفاده از کلیه کلاسهای درس و سایر فضاهای داخلی و خارجی (در صورت لزوم) برای اطمینان از فاصله فیزیکی ایمن بین فراگیران و آموزگاران پیش نویس کنید؟
- برنامه ای برای ساماندهی مجدد زمان کلاس در صورتی که فضای آموزشی یک معضل باشد آماده شود، به طوری که گروه‌های کوچکتری شکل بگیرند که بتوانند از لحاظ رعایت فاصله فیزیکی ایمن باشند؟ (همچنین به بخش چهار مراجعه کنید)
- راهبردهایی برای محدود کردن تماس بین اعضای مدرسه بیابید؛ به عنوان مثال با استفاده از نشانه‌هایی در کف زمین جهت هدایت جریان رفت و آمد، ورودی‌ها و خروج‌های مجزا و زمان ارتباط‌گیری ورود و خروج، با توجه به گروه‌های سنی مختلف داشته باشید؟

برنامه‌ریزی برای سیاست‌های رفتاری برای رعایت بهداشت و پروتکل‌های بهداشتی و استفاده از PPE

آیا در نظر گرفته اید که:

- با آموزگاران و سایر کارمندان (از جمله کارمندان موقت و پیمانکاران) در آموزش بهداشت ملی و اقدامات بهداشتی برای پیشگیری از خطر شرکت کنید؟
- شستشوی دست، استفاده از ضد عفونی کننده دست، بهداشت تنفسی و فاصله گذاری فیزیکی را ترویج کنید؟
- از اینکه کارکنان پروتکل‌ها و دستورالعمل‌های مدرسه تان را در رابطه با ایمنی خودشان و سایر همکاران و دانش آموزان بررسی کرده‌اند و می‌دانند، اطمینان حاصل کنید؟
- از دسترسی کلیه آموزگاران و کارمندان پشتیبانی آموزش به تجهیزات محافظت شخصی مناسب، به ویژه ماسک، در جاهایی که از فاصله گذاری فیزیکی نمیتوان مطمئن بود، اطمینان حاصل کنید. از جمله اینکه امکان دوخت ماسک را در زمان‌هایی که ماسک یک بار مصرف در دسترس نیست فراهم کنید؟
- با آموزگاران و سایر کارکنان خود در مورد نحوه استفاده از ماسک و سایر PPE‌ها برای جلوگیری از شیوع کووید-۱۹ گفت و گو کنید و نیز در جلسات آموزش در مورد نحوه استفاده از ماسک و سایر PPE‌ها، و چگونگی استفاده ایمن از آن‌ها شرکت کنید؟
- یک ارزیابی ریسک برای کارکنان خود به منظور شناسایی کارکنان آسیب پذیر که ممکن است بیشتر مستعد ابتلا به عفونت باشند انجام دهید (به عنوان مثال آموزگاران مسن تر، آموزگاران دارای بیماری‌های زمینه‌ای، آموزگاران که یکی از اعضای خانواده آن‌ها به کووید-۱۹ مبتلا شده است)؟
- اقدامات مضاعفی که می‌تواند برای اطمینان از ایمنی کارکنان آسیب پذیر انجام شود را انجام دهید از جمله اینکه به آن‌ها اجازه دهید از خانه کار کنند یا به ترتیبی مناسب مرخصی بگیرند؟

- با آموزگاران و سایر کارمندان خود در مورد نحوه برخورد و گزارش موقعیتهایی که می‌تواند خطری برای شما، همکاران و دانش آموزان تان باشد، صحبت کنید؟
- در صورت وجود خدمات بهداشتی در مدرسه، از جمله غربالگری دانش آموزان و کارکنان و جدا کردن آن‌ها در صورت بروز علائم، با کارمندان مربوطه برای مدیریت کووید-۱۹ همکاری کنید؟
- در صورت عدم ارائه خدمات بهداشتی رسمی در مدارس، برای مدیریت موارد احتمالی کووید-۱۹ در مدرسه، به مسئولان محلی و جامعه برای پشتیبانی مراجعه کنید؟
- اطلاعات چاپی، آنلاین یا کلامی در مورد پروتکل‌های بهداشتی و بهداشت مدرسه تان را با آموزگاران، سایر کادر آموزشی و فراگیران و خانواده‌های آن‌ها به اشتراک بگذارید؟
- در مورد امکان ایجاد وقت در جلسات کارکنان و فراهم کردن امکان یادگیری برای دانش آموزان و کارکنان به منظور گفت و گو در مورد پاسخ به کووید-۱۹ در مدرسه و نیز هر گونه به روز رسانی مهم در مورد این بیماری، و نمونه‌های عملی خوب برای رعایت در مورد سلامت جسم و روان بررسی می‌کنید؟

پیشنهادها:

به خردسالان کمک کنید تا خود را وفق دهند. از آهنگ‌ها و بازی‌های مختلف برای کمک به انطباق پذیری خردسالان با شست و شوی منظم دست‌ها و زدن ماسک و نیز نحوه و مدت زمان لازم برای شست و شوی دست‌هایشان استفاده کنید. (این ویدیوها را از کودکان تانزانیایی ببینید: <https://www.youtube.com/watch?v=IGzvqkQbuWk> و <https://www.youtube.com/watch?v=WlAcO1h-KIQ>). برای خردسالان، می‌توانید ماسک را درون اسباب بازی‌هایشان در کلاس درس بگذارید. کودکان سنین بالاتر را می‌توانند ماسک‌هایشان را تزئین یا با آن‌ها بازی‌هایی مانند حدس زدن حالت چهره در زیر ماسک انجام دهند.

از بسته‌های ویژه WASH استفاده کنید. بنیاد Save the Children مجموعه‌ای از بسته‌ها و رهنمودها را درباره فهرست ویژه‌های ویژه مدارس باید گنجانده شوند، تهیه کرده است تا مدارس در هنگام بازگشایی از آن‌ها استفاده کنند. برای اطلاعات بیشتر اینجا را ببینید: [WASH School Kit 1; WASH School Kit 2; WASH School Kit 3; School and Household Hygiene COVID-19 guidance](#)

منابع و مطالعه بیشتر:

A 10-step tool for a safe and healthy return to work in times of COVID-19, International Labour Organization, 2020
 WASH@Work: a Self-Training Handbook, International Labour Organization, 2016
 Reopening schools in the context of COVID-19: Health and safety guidelines from other countries, Learning Policy Institute, 2020

[Safe Back to School: A Practitioner's Guide](#), Save the Children, 2020
[Back to school: preparing and planning for the reopening of schools](#), UNESCO, 2020
[IASC Guidance on COVID-19 Prevention and Control in Schools](#), UNICEF, WHO & IFRC, 2020
[WASH and Covid 19](#), World Health Organization, 2020
[Water, Sanitation and Hygiene Standards for Schools in Low-cost Settings](#),
World Health Organisation, 2009

۳. سلامت روانی و اجتماعی - هیجانی

برنامه‌های بازگشت به مدرسه باید اثرات روانی و اجتماعی-هیجانی همه‌گیری بر آموزگاران و فراگیران را در نظر داشته باشند. برخی آموزگاران ممکن است در مقابل بیماری احساس آسیب پذیری داشته باشند، یا بعضی اعضای خانواده شان دچار بیماری شده باشند، یا کودکان خردسال یا والدین آسیب پذیری داشته باشند که باید از آن‌ها مراقبت کنند. دانش آموزان ممکن است به حمایت روانی و اجتماعی-هیجانی مضاعف نیاز داشته باشند. مجموعه ای جدید از انواع آسیب پذیری ها می‌تواند در طی دوره تعطیلی مدارس نیز ایجاد شده باشد از جمله اختلال در روندهای حیاتی مانند غذای مدرسه یا قرار گرفتن در معرض آسیب روانی در خانوارهای در معرض ریسک. مدیران مدارس می‌تواند بر آموزگاران نظارت کنند و در صورت نیاز به ارزیابی کلی سلامت شان، آن‌ها را به خدمات سلامت روان ارجاع دهند. در مدرسه نیز، آموزگاران باید خود مراقبتی را تمرین کنند و مهارت‌های مدیریت کار و استرس ناشی از کووید-۱۹ را بیاموزند تا بتوانند به نیازهای دانش آموزان و دیگر کارکنان به نحوی موثر پاسخ دهند. مدیران مدارس باید ریسک مضاعفی که دختران در معرض آن هستند و نیز دغدغه‌های گسترده تر حمایت از کودکان را مدنظر قرار دهند.

پرسش‌های راهنما برای مدیران مدارس

سلامت روانشناختی و اجتماعی-هیجانی کارکنان

آیا درنظر گرفته اید که:

- در مورد نحوه تأثیر بحران کووید-۱۹ بر نقش شما به عنوان یک مدیر مدرسه، سلامت روانشناختی و اجتماعی-هیجانی خود و کارکنان تان تأمل کنید؟

- در مورد اهمیت مراقبت از خود، مدیریت استرس، و سلامت کلی روانشناختی و اجتماعی-هیجانی با آموزگاران و کارکنان پشتیبانی آموزش گفت و گو کنید؟
- طرحی برای حمایت از سلامت کارکنان هنگام بازگشایی مدارس، از جمله نحوه بسیج و حفظ شبکه پشتیبانی متقابل تدوین کنید؟
- برای خود و همکاران تان، آموزش‌هایی با موضوع شناخت و ارجاع افرادی که علائم استرس را دارند به متخصصان بهداشت روان ترتیب دهید؟
- در مورد اقداماتی که می‌تواند برای ارائه حمایت روانی و اجتماعی-هیجانی مضاعف از کارکنان آسیب پذیر و در معرض خطر انجام شود، از جمله کسانی که به دلیل بحران بار کاری خود را افزایش داده‌اند بررسی کنید؟
- با کارمندان خود درباره اینکه که نقش آن‌ها در بحران چگونه تحت تأثیر قرار گرفته است و چگونه می‌توان پس از بازگشایی مدرسه، انتظارات را مدیریت و آن‌ها را برآورده کرد صحبت کنید؟ (همچنین به بخش چهار مراجعه کنید)
- تمهیداتی برای مدیریت زمان کارآمدتر کارکنان و کاهش فشار کار ببینید، به عنوان مثال با ساده سازی یا کاهش کاغذبازی و سایر مسئولیت‌های اداری؟
- حمایت روانی و اجتماعی-هیجانی از آموزگاران آسیب پذیر و در معرض خطر را اولویت دهید، از جمله آموزگاران:
 - در سن بالا،
 - با شرایط پس زمینه ای قبلی، یا
 - کم برخوردار از منابع و مواجهه با افزایش بار کار به دلیل انجام تغییرات اضافی یا مشغول یادگیری ترکیبی؟

آماده سازی کارکنان برای ارائه پشتیبانی روانی اجتماعی به فراگیران

آیا در نظر گرفته اید که:

- راهبرد روشنی را در مورد نحوه اطمینان از برقراری گفتگو در مورد بازگشایی مدرسه با فراگیران، والدین و مراقبان و درمیان کارمندان خود به کار گیرید؟
- امکاناتی برای آموزش فراگیر و مطابق با جنسیت کارکنان و منابع مرتبط با آن، از جمله یک فهرست راهنما در مورد نحوه شناسایی و کار با فراگیرانی که دچار استرس، اضطراب و سایر آسیب پذیریهایی مربوط به کووید-۱۹ هستند، فراهم کنید (به عنوان مثال دخترانی که ممکن است از سوء استفاده جنسی رنج ببرند، و یا بارداری زودرس و ناخواسته در زمان تعطیلی مدارس داشته باشند)؟
- یک فهرست راهنما برای آموزگاران به منظور ارزیابی رفتارها و واکنشهای فراگیران در رابطه با استرس و اضطراب، و آموزش آموزگاران برای ارائه پشتیبانی مورد نیاز در این زمینه فراهم کنید؟
- اگر آموزگاران نمی‌توانند پشتیبانی کنند، آیا پرسنل دیگری در مدرسه وجود دارد که بتواند؟
- آیا آموزگاران می‌دانند چگونه ظن سوءاستفاده، خشونت یا بی توجهی به کودکان را گزارش دهند؟
- آیا شما و کارمندانتان پاسخگوی نیاز برخی خانواده ها برای بازگشت انعطاف پذیرتر به مدرسه بوده اید؟
- امکاناتی برای آموزش آموزگاران در مدیریت کلاس و مهارت‌های حل و فصل مناقشه، از جمله درک اهمیت مثبت نگری برای برخورد موثرتر با شرایط دشوار در کلاس به خاطر دانش آموزانی که از استرس کووید-۱۹ رنج می‌برند، ترتیب دهید؟
- با کارکنان خود، در صورت لزوم، سیاستها و سازوکارهای مربوط به حمایت از کودک در مدرسه و جامعه محلی، را بررسی و بازبینی کنید تا از اینکه کارمندان از نحوه گزارش سوء ظن به سوءاستفاده، خشونت یا نادیده انگاری کودکان به صورت حرفه ای و محرمانه آگاه باشند اطمینان حاصل کنید؟

- با کارکنان خود، در صورت لزوم، آداب و قوانین و مقررات نظم و انضباط در مدرسه، را بازبینی کنید تا از اینکه کلیه کارکنان آگاه باشند که درمقابل تنبیه بدنی و سایر اشکال تنبیه بی رحمانه یا تحقیرآمیز هیچ تحملی وجود ندارد، اطمینان حاصل شود؟

- امکاناتی برای مدرسه تان و / یا جامعه وسیع تر محلی به منظور ادامه یا شروع ارائه خدمات ضروری اجتماعی به فراگیران آسیب پذیر ، از جمله حمایت از سلامت روان ، حمایت اجتماعی و تغذیه را ترتیب دهید؟

مبارزه با تبعیض و ننگ انگاری

آیا در نظر گرفته اید که:

- درمورد دستورالعمل‌های مدرسه با کارکنان خود برای شناسایی و جلوگیری از قلدری، تبعیض و ننگ انگاری فراگیران و آموزگاران به دلیل کووید-۱۹ بحث و گفتگو کنید؟
- با کارکنان، مقامات محلی، اعضای جامعه محلی و دیگر مدیران مدارس برای حمایت از آگاهی رسانی درباره تبعیض مربوط به کووید-۱۹ و از بین بردن محرومیت در کلاس، مدرسه و اجتماع برای آموزگاران و فراگیران همکاری کنید؟
- با کارکنان ، مقامات محلی، اعضای جامعه و دیگر مدیران مدارس برای تبلیغ کارزارها به منظور کاهش ننگ انگاری و ترس از سرایت یا آلودگی به ویروس همکاری کنید؟

«قبل از بازگشایی مدارس، آموزگاران نیز همانند والدین نگران از سرگیری کار و سرایت ویروس بودند. ما هیچ گونه امکانات WASH، ماسک و کلاس‌های بزرگی نداشتیم. بحث و گفتگو با کارمندان بهداشت خیلی به ما کمک م‌کرد. همچنین اطمینان بخش بود که روانشناسان در مدارس برای مراقبت‌های روانی - اجتماعی به کار گرفته می‌شدند.

در پایان، ما توانستیم از یک سازمان بین المللی مردم نهاد، ماسک کافی بدست آوریم و فقط یک کلاس برای آمادگی در امتحانات به مدرسه بازگشت. کلاس‌ها به دو بخش تقسیم می‌شدند.»

مدیر دبستان ، اوآگادوگو ، بورکینا فاسو

پیشنهادها:

نشانه‌های استرس را بشناسید. دانستن نحوه تشخیص نشانه‌های استرس در خود و دیگر همکارانتان بسیار حائز اهمیت است. راهنمای آموزگاران در بسترهای بحرانی فهرستی از نشانه‌های استرس را ارائه کرده است. در صورتی که شما یا یکی از کارکنانتان به یکی از سوالات زیر به طور منظم (هفته ای یک بار یا بیشتر) پاسخ مثبت بدهد، می‌توان احتمالاً گفت که از استرس رنج می‌برد:

۱. احساس دلهره و اضطراب دارم.

۲. احساس درد بدنی دارم.
 ۳. همیشه به لحاظ بدنی و روانی خسته هستم.
 ۴. نمیتوانم سر و صدا را تحمل کنم
 ۵. دیگر به کارم علاقه ندارم
 ۶. به صورت تکانشی رفتار می‌کنم
 ۷. نمیتوانم از رویدادهای استرس آور در ذهنم دوری کنم.
 ۸. ناراحتم و دلم می‌خواهد گریه کنم.
 ۹. کارایی ام نسبت به قبل کمتر شده است.
 ۱۰. در برنامه‌ریزی و فکر کردن به زحمت می‌افتم.
 ۱۱. به سختی می‌توانم بخوابم.
 ۱۲. انجام کارهای معمول روزمره نیز برایم زحمت آور است.
 ۱۳. یا خیلی بدگمانم یا خیلی منتقد
 ۱۴. خواب‌ها و کابوس‌های بدی می‌بینم.
 ۱۵. آستانه تحملم پایین است و کوچکترین چیزها یا درخواست‌ها رنجیده خاطر می‌کند.
 ۱۶. زمان بیشتری را نسبت به قبل صرف کار می‌کنم.
- گزارش کامل را از اینجا دانلود کنید:

<https://inee.org/resources/teachers-crisis-contexts-training-primary-school-teachers>

به استرس پاسخ دهید. بنیاد Save the Children یک بسته آموزشی توسعه ضمن خدمت برای سلامت آموزگاران تدوین کرده است که بر درک، شناسایی و پاسخ به استرس به عنوان عاملی تاثیر گذار بر سلامت آموزگاران و دانش آموزان تمرکز دارد. هدف این بسته آموزش به آموزگاران برای واکنش مثبت به استرس از طریق ایجاد راهبردهای شخصی و نیز با حمایت دیگران است. برای اطلاعات بیشتر به لینک زیر مراجعه کنید:

https://resourcecentre.savethechildren.net/node/17551/pdf/safe_schools_action_pack_4_module_2_teacher_well-being.pdf

شبکه ای از حمایت‌های متقابل ایجاد کنید. این شبکه‌ها برای سلامت مدیران مدارس و آموزگاران بسیار مهم‌اند. آموزگاران و دیگر کارکنان می‌توانند به حمایت و راهنمایی همکارانشان بپردازند. دانش آموزان نیز می‌توانند در صورت لزوم همین حمایت را برای یکدیگر انجام دهند یا از جامعه محلی خود کمک بگیرند؛ برای مثال مشاوره غیررسمی از یک عضو انجمن اولیا و مربیان بگیرند. شما همچنین می‌توانید آموزگاران را تشویق کنید تا آنچه برایشان کمک کننده است را با دیگران به اشتراک بگذارند که البته به افراد، فرهنگ‌ها و بسترهای مختلف نیز بستگی دارد.

با تبعیض مقابله کنید. مهم است که آموزگاران و کادر آموزشی درباره تشخیص و انعکاس تبعیض ناشی از کووید-۱۹ آگاه شوند تا بتوانند از بروز طردشدگی و قلدرگری پیش‌گیری کنند. این امر می‌تواند برای کارکنان مدرسه یا فراگیرانی که تصور می‌شود مبتلا شده‌اند رخ دهد یا حتی برای گروه‌های گسترده‌تری از فرهنگ‌ها و قومیت‌های مختلف که گمان می‌رود احتمال ابتلای بالاتری دارند.

منابع و مطالعه بیشتر:

[Gender and Education during COVID-19](#), Inter-agency Network for Education in Emergencies, 2020

[Tips for parents and caregivers during COVID-19 School Closures: Supporting children's wellbeing and learning](#), Inter-agency Network for Education in Emergencies, 2020

[Guidance for parents and caregivers – compilation of resources](#), Inter-agency Network for Education in Emergencies, 2020

[Addressing the gender dimensions of school closures](#), UNESCO, 2020

[How teachers can talk to children about coronavirus disease \(COVID-19\)](#), UNICEF, 2020

[Psychosocial Support Activities in Child Friendly Spaces, Schools and Communities](#), UNICEF, 2019

[Mental health and psychosocial considerations during the COVID-19 outbreak](#), World Health Organization, 2020

۴. آمادگی و یادگیری آموزگاران

به دنبال تعطیلی مدارس، حالا بازگشت به مدرسه تغییری بنیادین در نحوه یاددهی و یادگیری را نمایان می‌سازد. به منظور اطمینان آموزگاران از وجود یک محیط یادگیری ایمن و فراگیر که به تحقق اهداف کلیدی آموزشی کمک می‌کند، توانایی‌های آموزگاران در چندین حوزه باید از طریق آموزش و دیگر انواع حمایت‌ها تقویت شود.

مدیران مدارس باید با همکاری آموزگاران به انطباق برنامه‌های درسی و روش‌های ارزشیابی مبتنی بر دستورالعمل‌های مقامات بالادستی بپردازند. در عین حال، نقش کلیدی آموزگاران در تشخیص اختلاف سطح‌های یادگیری و انتخاب راهبردهای تدریس از جمله برای فراگیران کم‌برخوردار، همچنان حیاتی تلقی می‌شود.

مدیران مدارس باید آموزگاران را با رهنمودهایی درباره نحوه ایجاد توازن میان مسئولیت‌های مرتبط با تدریس به دانش‌آموزان در کلاس درس و آن‌هایی که از راه دور یادگیری را ادامه می‌دهند حمایت کنند. مدیران و آموزگاران همچنین به حمایت در مواقع اضطراری، نوآوری و روش‌های جایگزین تدریس نیاز دارند.

پرسش‌های راهنما برای مدیران مدارس

آماده‌سازی و میزان آمادگی معلم

آیا در نظر گرفته‌اید که:

- امکان پشتیبانی حرفه‌ای از کارکنان خود، از طریق آموزش، مشاوره و راهنمایی، و فهرست‌های راهنما / کمک‌های یادگیری، در زمینه‌های مهم زیر را فراهم کنید:

○ برنامه مدرسه شما برای حفظ یک محیط یادگیری ایمن، از جمله الزامات یادگیری از راه دور، تعدیل ساعت مدرسه و تقویم تحصیلی، پروتکل‌های بهداشتی و سلامت چیست؟ (همچنین به بخش دوم مراجعه کنید)

○ تأثیر کووید-۱۹ در نقش کارکنان و مدیریت و برآورده کردن انتظارات هنگام بازگشایی مدارس را درک کنید؟
(همچنین به بخش سه مراجعه کنید)

○ کلاسهای درس را به منظور ارائه دستورالعملهای فردی متناسب با یادگیری فشرده و فعالیت های جبرانی مجدداً سازماندهی کنید؟

○ مهارت‌های مؤثر در مدیریت کلاس برای انطباق با شیوه‌های جدید یادگیری و روال تدریس به منظور اطمینان از نقش کلیدی آموزگاران در آموزش با کیفیت و دستیابی به برون داده‌های کلیدی یادگیری چیست؟

○ تصمیم‌گیری مؤثر در تنظیم برنامه‌های درسی (خلاصه کردن / اولویت بندی) و روش‌های ارزیابی بر اساس تقویم‌های تحصیلی تجدید نظر شده و دستورالعمل‌های مقامات بالادستی چگونه است؟

○ ارائه و آموزش‌های جبرانی و فشرده برای کسانی که اختلاف سطح در یادگیری دارند، به ویژه فراگیران کم برخوردار یا کسانی که دچار اختلال یادگیری چشمگیری شده‌اند؟

○ ارزیابی‌های سریع و مداوم از پیشرفت و بهزیستی فراگیران و همچنین فائق آمدن بر اختلاف سطح ها و تهدیدهای مداوم علیه عدالت و فراگیر بودن را در پیش بگیرید؟

○ چگونه استرس خود یا همکاران خود را شناسایی و مدیریت کنید؟ (همچنین به بخش سه مراجعه کنید)

○ چگونه می‌توان آسیب روانی را شناسایی و از یادگیرندگان آسیب پذیر یا در معرض خطر در کلاس حمایت کرد؟
(همچنین به بخش سه مراجعه کنید)

• همکاری و پشتیبانی متقابل بین آموزگاران درون مدرسه، و در صورت امکان، بین مدارس را تسهیل کنید تا درس آموخته‌های دوران تعطیلی مدارس و نظرات در مورد بازگشت به مدرسه را با هم به اشتراک بگذارند؟

سازماندهی یادگیری

آیا در نظر گرفته اید که:

• با مقامات محلی و کارمندان در مورد سازماندهی بهینه یادگیری در مدرسه خود به منظور اطمینان از امنیت جامعه مدرسه، مشورت کنید. به عنوان مثال با استفاده از یک سیستم تغییر و بازگشایی ارتباطگیری (با اولویت بندی برخی فراگیران)؟

• بازگشایی مدرسه برای کل جمعیت مدرسه یا برای گروه کوچکتري از فراگیران؟

• اگر قرار است گروه کوچکتري به مدرسه برگردند، آموزش حضوری به صورت زیر در اولویت قرار دارد:

○ فرزندان کارگران دارای شغل‌های ضروری و یا بخش‌های کلیدی اقتصاد محلی؟

○ سطح تحصیلات منتخب یا پایه‌های مختلف از قبیل آموزش ابتدایی و خردسالان

○ فراگیران با نیازهای ویژه و یا گروه‌های آسیب پذیر در معرض خطر ترک تحصیل (به ویژه کودکان دارای معلولیت، دختران آسیب پذیر یا اقلیت‌ها)؟

○ آن‌هایی که برای امتحانات سرنوشت ساز آماده (مثل کنکور) می‌شوند؟

○ فراگیرانی که به ابزار لازم برای یادگیری از راه دور یا اینترنت خانگی دسترسی ندارند؟

○ یا ترکیبی از عوامل فوق؟

• آیا شرایط خانوادگی فراگیران به برخی فراگیران اجازه می‌دهد که به طور مؤثر یادگیری را در یک مکان دور افتاده ادامه دهند؟

- امکان تعدیل تقویم تحصیلی و امتحانات برای جبران زمان از دست رفته یاددهی و یادگیری وجود دارد (اگر بله ، آیا شما این موضوع را به جامعه مدرسه ابلاغ کرده اید)؟
- از یک برنامه درسی فشرده برای درسهای اصلی در ماههای باقی مانده از سال تحصیلی پیروی کنید؟
- اگر برخی دانش آموزان به یادگیری از خانه ادامه دهند ، سازماندهی آموزگاران برای دریافت تجهیزات لازم برای ارتباطات ، اتصال ، آموزش و پشتیبانی برای انجام تدریس ترکیبی چگونه است؟ این امر می تواند شامل سخت افزار مربوط به رادیو و تلویزیون ، رایانه ها ، چاپگرها ، دستگاههای تلفن همراه و دادههای اینترنت باشد.
- اگر آموزگاران موظف به کار در خانه باشند ، امکان دسترسی آنها به اینترنت و تلفن قابل اعتماد و کانالهای ارتباط دیجیتالی (به عنوان مثال ایمیل ، پیام کوتاه ، پیام رسانی صوتی؛ برنامههای پیام رسانی مانند مسنجر ، تلگرام ، وایبر و واتس اپ ، رسانه های اجتماعی مانند اینستاگرام و توییتر) باید فراهم شود؟
- با کارکنان خود، برای آمادگی در استمرار آموزش و یادگیری با کیفیت در صورت تعطیل شدن دوباره مدارس برنامه ای تدوین کنید؟

برنامه درسی و ارزشیابی

آیا در نظر گرفته اید که:

- راهنمایی های مقامات ذیربط (در صورت وجود) در مورد فرضیات آنها راجع به یادگیری در دوران تعطیلی مدرسه و اینکه برای دانش آموزان چه معنی دارد را بررسی کنید؟
- تغییر در برنامه درسی و اهداف آموزشی در پاسخ به بحران کووید-۱۹ که توسط مقامات محلی یا بالادستی و / یا وزارت آموزش و پرورش صورت گرفته است، و آیا فرصتهایی را برای آموزگاران به منظور بحث ، بررسی و تصویب این تغییرات فراهم آورده اید؟
- امکاناتی برای سازماندهی ارزیابیها به منظور شناسایی اختلاف سطحهای کلیدی در یادگیری و حوزههایی از برنامه درسی که باید تقویت یا تجدید نظر شود، در نظر بگیرید؟
- نحوه اطمینان از ادامه ارزیابیهای معنی دار تشریحی و جمع بندی، به ویژه اگر امتحانات پایان ترم به تعویق بیفتد یا لغو شود، را بررسی کنید؟

انعکاس موضوعات مرتبط با برابری در کلاس

آیا در نظر گرفته اید که:

- آیا می توان با آموزگاران همکاری کرد تا رویکردهای یادگیری انعطاف پذیر را اجرا کنند؟
- آیا به خصوص برای کسانی که قادر به یادگیری از راه دور نیستند، می توان کلاسهای اضافی یا یادگیری جبرانی را تشکیل داد؟

- آیا سازماندهی دانش آموزان با نیازهای یادگیری خاص در گروه‌های کوچکتر امکان پذیر است تا آموزش‌های متمایزتری به آنها ارائه شود؟

- آیا دانش آموزان در سنین بالاتر، والدین و سایر اعضای جامعه می‌توانند در آموزش بعد از مدرسه به دانش آموزانی که جا مانده‌اند کمک کنند؟

پیشنهادها:

شیفت‌هایی منعطف برای یادگیری زمان بندی کنید. در صورتی که تمامی دانش آموزان نتوانند به مدرسه بازگردند یک سیستم شیفتی می‌تواند در صورت امکان طراحی شود که موارد زیر را دربرگیرد:

. شیفت‌های چندگانه روزانه به صورتی که دانش آموزان بخشی را در خانه و بخشی را در مدرسه مطالعه کنند.

. شیفت‌های چندگانه هفتگی به صورتی که هر کودک چند روز در هفته به مدرسه بیاید؛ و

. پایه‌های مشخص به صورتی که تنها بخش مشخصی از کودکان بر مبنای گروه سنی یا آن‌ها که برای امتحانات

سرنوشت ساز خود را آماده می‌کنند به مدرسه بیایند.

فراگیران در معرض ریسک را شناسایی و از آن‌ها حمایت کنید. شناسایی سریع کم برخوردارترین فراگیران از جمله کودکان دارای معلولیت یا اهل یک اقلیت یا آن‌ها که مسافت‌های طولانی را به مدرسه طی می‌کنند، بسیار حائز اهمیت است. شایسته است که در حوزه خود به این گروه‌ها بپردازید و فهرستی از این فراگیران تهیه کنید و با والدین یا مراقبان‌شان تماس بگیرید تا از بازگشتشان به مدرسه اطمینان حاصل کنید. همچنین مهم است که بررسی کنید چه ابزارهایی را برای مشارکت هرچه بیشتر این قبیل فراگیران می‌توانید به کارگیری از جمله اینکه مدرسه را برای دانش آموزان دارای معلولیت دسترسی پذیرتر بکنید و همراهانی را برای دانش آموزانی که مسافت‌های طولانی را به مدرسه می‌پیمایند در نظر بگیرید.

از درس آموخته‌ها برای تقویت مهارت‌های مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباط بهره بگیرید. آموزش و حمایت متقابل درباره به کارگیری تدریس با فناوری‌های پیشرفته و فناوری‌های ساده می‌تواند مبتنی بر تجارب و درس آموخته‌های دوران تعطیلی مدارس باشد. این امر هم شامل مهارت‌های استفاده از فناوری و هم مهارت به کارگیری آن‌ها برای ارتقای یاددهی و یادگیری می‌شود. همچنین می‌توان مهارت‌های تدوین برنامه درسی برای محیط‌های ترکیبی با استفاده از روش‌هایی همچون کودک-محور، خودآموز، و فعالیت‌های یادگیری، سازماندهی، انجام چندکار در آن واحد و نیز مدیریت زمان را نیز در آن‌ها گنجاند.

تا حد امکان ساده نگه‌اش دارید. شمار کمی از آموزگاران توانایی تطبیق سریع و موثر با محیط آنلاین یا محیط ترکیبی را دارند. بنابراین به آموزگاران توصیه می‌شود که روش‌های تدریسی را برگزینند که به آسانی قابلیت اجرا

در حالت آنلاین را نیز داشته باشند، از جمله استفاده از مواد درسی از پیش طراحی شده و خود آموز، به همراه رویکردهای پیچیده تر مبتنی بر دانش آموز و نیز پروژه محور.

شبکه‌های حمایت متقابل ایجاد کنید. همکاری با مدیران و کارکنان سایر مدارس را نیز مدنظر داشته باشید تا بدین ترتیب شبکه ای از حمایت متقابل برای به اشتراک گذاری دانش و تجربه و همچنین منابع، مهارت آموزی و یادگیری و دیگر انواع حمایت ایجاد کنید. برای مثال، نمونه ای موفق از این شبکه ها در [اوگاندا](#) از مزیت رایج بودن واتس‌آپ به منظور اطمینان از ارتباط گیری موثر بهره می‌برد. همچنین اطلاعات مربوط به گروه‌های حمایت متقابل کم هزینه برای آموزگاران را می‌توانید در این راهنمای منتشره از سوی [بانک جهانی](#) مطالعه کنید.

از الگوهای موفق برای حمایت از دیگران استفاده کنید. آموزگاران موفق و ممتاز را که در دوران تعطیلی مدارس و نیز حین بازگشت به مدرسه عملکرد خوبی داشته داشته‌اند معرفی کنید و مطمئن شوید که به خوبی شناخته شده‌اند و مشوق‌های لازم را دریافت کرده‌اند. تعدادانکی از آموزگاران با انگیزه و کارآمد که در بستر جدید مدارس احساس راحتی می‌کنند می‌توانند هم‌تایان خود و نیز دانش آموزان را به صورت حضوری یا آنلاین از طرق مختلف حمایت کنند.

منابع و مطالعه بیشتر:

Technologies for Teacher Professional Development, Information for Development Program (INFODEV), 2005

Supporting the continuation of teaching and learning during the COVID-19 Pandemic: Annotated resources for online learning, Organisation for Economic Co-operation and Development, 2020

Enabling Teachers: Teacher Professional Development, Save the Children, 2020

Girl's Education Challenge - Keeping in contact with girls safely, UK Aid, 2020

COVID-19 : 10 Recommendations to plan distance learning solutions, UNESCO, 2020

Skills development during the COVID-19 pandemic and preparing for recovery, UNESCO, 2020

۵. اعزام کارکنان، حقوق و شرایط کار

بازگشت به مدرسه می‌تواند به اختلاف سطح در وضعیت آموزگاران منجر شود. مدیران مدارس می‌توانند این شکاف‌ها را شناسایی کنند و راهبردهایی برای پایش آن‌ها به کارگیرند تا از رفع آن‌ها اطمینان حاصل کنند. با این وجود، از آنجا که بازگشت به مدرسه می‌تواند به تقاضای مضاعف برای آموزگار نیز بینجامد (برای مثال شیفت‌های کاری بیشتر)، مدیران مدارس نقشی کلیدی برای حفظ حقوق و شرایط کاری آموزگاران و کادر آموزشی دارند تا از انطباق آن‌ها با استانداردهای ملی تدریس و قوانین کار مطمئن شوند.

پرسش‌های راهنما برای مدیران مدارس

برنامه زمان بندی کارکنان:

آیا در نظر گرفته اید که:

- بر اختلاف سطح‌های آموزگاران که ممکن است در زمان بازگشت به مدرسه به دلیل فرسودگی معلم، غیبت طولانی مدت یا مسائل سازماندهی مجدد در کلاس ایجاد شود نظارت کنید و این موارد را به مقامات آموزش محلی اطلاع دهید؟
- با کارکنان، سازمان‌های آموزگاران و مقامات محلی و بالادستی در مورد جذب نیرو به روشی منصفانه و عادلانه برای اطمینان از وجود تعداد کافی آموزگاران زن و مرد به منظور پوشش برنامه‌های تعدیل شده مدرسه مشورت کنید؟
- داوطلبان (والدین و اعضای جامعه) که می‌توانند به طور موقت به آموزگاران کمک کنند را شناسایی کنید؟
- با کارکنان، سازمان‌های آموزگاران و مقامات محلی و بالادستی در مورد بار کاری که می‌توان به صورت معقول از آموزگاران و سایر کارکنان پشتیبانی آموزش در هنگام بازگشت به مدرسه انتظار داشت مشورت کنید؟
- آیا تعهدات خانوادگی آموزگاران زن و مرد باید هنگام تخصیص کار و تصمیم‌گیری برای انتخاب کادر آموزشی مورد توجه قرار گیرد؟
- آیا تعدادی از کارمندان شما قادر به بازگشت سریع به خدمت نیستند و اگر چنین است، آیا از حقوق خود برای مرخصی و دستمزد حین بیماری آگاهی دارند؟
- آیا برخی از کارکنان نسبت به کووید-۱۹ آسیب پذیرتر هستند؟

- اگر چنین است، آیا مدرسه اقدامات حفاظتی کافی برای بازگشت آن‌ها به محل کار را دارد یا می‌توانند به کار خود از خانه ادامه دهد؟
- اگر چنین است، آیا آن‌ها می‌توانند از خانه کار خود را ادامه دهند و از تیم‌های یادگیری از راه دور به همراه آموزگاران که به کلاس برگشته‌اند حمایت کنند؟

انطباق با شرایط کاری:

آیا در نظر گرفته اید که:

- به وضوح با آموزگاران جدید استخدام شده در مورد شروع کار، جبران خسارت، برنامه کاری، بسته‌های تشویقی و سایر شرایط کار گفت و گو کنید؟
- به طور واضح اهداف کار آموزگاران و کارکنان پشتیبانی آموزش را مشخص کنید (و نحوه ارزیابی آن‌ها را نیز مشخص کنید) به ویژه هنگامی که ساختارهای معمول در شرایط اضطراری یا پس از بحران به خطر افتاده‌اند؟
- با کارکنان، سازمان‌های آموزگاران و مقامات محلی و بالادستی، در صورت لزوم، به منظور بررسی و تجدید نظر در برنامه‌های نظارت و پشتیبانی کارکنان با توجه به شرایط اضطراری مشورت کنید؟
- ارزیابی عملکرد آموزگاران را به منظور در نظر گرفتن تاثیر بحران در نقش کارکنان و تغییر در شیوه‌های تدریس به دلیل اقدامات فاصله فیزیکی به تعویق بیندازید یا انطباق دهید؟
- نحوه ارزیابی آموزگاران و سایر کارکنان از عملکرد خود در شرایط کاری فوق العاده ای که تجربه کرده‌اند و مهارت‌هایی که در طی بحران کووید-۱۹ به دست می‌آورند را مشخص کنید؟

حقوق آموزگاران و کارکنان پشتیبانی آموزش - نکات کلیدی

افزایش مسئولیتها فراتر از عرف فعلی نباید اجباری باشد.

اقداماتی مانند شیفت اضافه باید در حقوق آموزگاران، مزایا و یا سازوکارهای دیگر برای ایجاد انگیزه در آموزگاران به منظور پذیرش مسئولیت اضافی منعکس شود.

اصلاحات در زمینه اشتغال و شرایط کار باید از طریق گفتگوی اجتماعی با کارکنان و سازمان‌های نماینده آن‌ها ایجاد شود که هرگونه تغییر در حقوق و مزایا را نیز شامل می‌شود. در صورت لزوم، چنین تغییراتی می‌تواند از طریق چانه زنی جمعی انجام شود.

مرخصی بیمار نیز باید در صورت بروز علائم یا سابقه تماس با فردی که کووید-۱۹ او تایید شده، لحاظ شود چراکه به قرنطینه نیاز دارند.

همچنین برای کارمندانی که نیازمند به مراقبت از اعضای بیمار خانواده خود هستند باید تمهیدات مرخصی برقرار شود.

پیشنهادها:

ارزیابی آموزگاران را به تعویق بیندازید. بهترین کار این است که ارزیابی عملکرد آموزگاران به تعویق انداخته شود. در صورتی که چنین ارزیابی‌هایی پیش بروند حتما باید تغییرات جدید به دلیل اقدامات مربوط به فاصله فیزیکی در نظر بگیرند. در مواقعی که ارزیابی عملکرد ناگزیر باید صورت گیرد، باید حالتی تکوینی داشته باشد که به بررسی نحوه پیاده سازی رویکردهای نوآورانه تدریس ناظر است تا از دسترسی همه کودکان به فرصت‌های یادگیری و وجود محیطی حمایتگر به لحاظ اجتماعی-هیجانی اطمینان حاصل شود.

انگیزه آموزگاران را حفظ کنید. به سراغ مقامات محلی و بالادستی و سازمان‌های مرتبط با آموزگاران بروید تا دریابید بهترین شیوه برای اطمینان از پرداخت تمام و کمال حقوق به آموزگاران چیست و چگونه می‌توان فرصت‌های جدیدی را برای آن‌ها فراهم کرد تا احساس کنند کارشان ارزشمند تلقی می‌شود. ملاحظه ویژه ای در مورد نحوه حفظ آموزگاران زن باید وجود داشته باشد چراکه تدریس عموماً حرفه ای است که در احاطه زنان قرار دارد به ویژه در قسمت‌های پایین تر نظام آموزشی، و از همین رو مشارکت مستمر آموزگاران زن برای اطمینان از بازگشت دختران به مدرسه ضروری است. (یونسکو ۲۰۲۰)

منابع و مطالعه بیشتر:

Guiding principles on the COVID-19 pandemic, Education International, 2020
ILO Standards and COVID-19 (coronavirus), International Labour Organization, 2020
ILO/UNESCO Recommendation concerning the Status of Teachers, 1966, ILO & UNESCO, 1966
Key Messages and Actions for COVID-19 Prevention and Control in Schools,
UNICEF, WHO & IFRC, 2020
Supporting teachers and education personnel during times of crises, Issue note 2.2,
UNESCO, 2020

۶. منابع مالی و سرمایه گذاری

تصمیم برای بازگشایی در سطح وسیع به توانایی مدارس برای **تحصیل بودجه و منابع** مورد نیاز به منظور راه‌اندازی پروتکل‌های بهداشتی و سلامت برای اطمینان از سلامت و ایمنی بستگی دارد. همچنین به ایجاد ظرفیت برای آموزگاران به منظور ارائه یادگیری باکیفیت نیز وابسته است. ایجاد بودجه مختص پاسخ به شرایط ناشی از **کووید-۱۹** باید به صورت یک فرآیند مشترک میان مدارس، که از نیازهای محیطی اطلاع کافی دارند، و نیز مقامات آموزشی، که توانایی دسترسی پذیر ساختن منابع مالی مضاعف را دارند، دیده شود. در مواردی که مدارس بودجه و منابع محدودی در دست دارد، فرآیندهای حل مساله خلاقانه می‌تواند به رفع کمبودها و تسهیل به کارگیری منابع کمک کند.

پرسش‌های راهنما برای مدیران مدارس

بودجه ریزی

آیا در نظر گرفته اید که:

- اولویت‌های مدرسه بر اساس گفتگوی اجتماعی، نگرانی آموزگاران، فراگیران و جامعه محلی که برای اطلاع رسانی در مورد تصمیمات بودجه قابل دستیابی است، شناسایی شده‌اند؟
- هزینه‌های لازم برای آماده سازی برای بازگشایی فراگیر، ایمن و سالم مدرسه که ارائه باکیفیت تدریس و یادگیری را در پی دارد، صرف می‌شود؟
- بودجه خود را برای تعیین اینکه آیا می‌توانید حوزه‌های اساسی زیر را پوشش دهید یا خیر بررسی کنید:
 - رعایت پروتکل‌های بهداشتی و سلامت - یعنی هزینه‌های مورد نیاز برای تنظیم مجدد کلاسهای درس، خرید لوازم ضروری (PPE، صابون، ژل، دستمال توالت) و به روزرسانی سرویس بهداشتی و شست و شو؟
 - حقوق کارمندان؟
 - زمان اضافی کارکنان و پرسنل اضافی برای پوشش دادن حجم کار تدریس در زمان بازگشت به مدرسه؟

- پشتیبانی روانی و اجتماعی-هیجانی، آموزش و آمادگی برای کارمندان؟
- پشتیبانی و منابع اضافی برای افراد آسیب پذیر و در معرض خطر؟
- در صورت کمبود بودجه در هر یک از این حوزه‌های اساسی، بودجه اضافی از سوی مقامات محلی و مرکزی، سازمان‌های غیردولتی، جامعه و اعضای خانواده تامین شود. اولویت بندی دوباره برنامه‌های هزینه ای در هنگام قرنطینه یا دسترسی به پس‌انداز حاصل از خدمات، حمل و نقل و منابع؟
- اگر چنین نیست، انتظار می‌رود منابع مالی موجود خود را به اقدامات بهداشت عمومی منتقل کنید؟
- اگر چنین نیست، آیا مدرسه شما امکانات و خدمات، حمل و نقل و تجهیزات را در حین تعطیلی مدارس پس‌انداز کرده است که بتواند آن‌ها را به حوزه‌های اولویت دار شامل PPE، هزینه‌های اضافی کارکنان و آموزش جابجا کند؟
- اگر نه، انتظار می‌رود خانواده‌ها مشارکت کنند؟
- زنجیره‌های تأمین مدارس را برای اطمینان از این که مجدداً می‌توانند با خیال راحت کار کنند بررسی کنید؟

بسیج جمعی منابع

آیا در نظر گرفته اید که:

- با مقامات محلی، ناحیه ای یا مرکزی در مورد نیازهای بودجه ای تان صحبت کنید؟
- با انجمنهای محلی، کلینیک‌های بهداشتی، سازمان‌های غیردولتی و شرکای بالقوه در میان اهالی کسب و کار برای ارزیابی نحوه حمایت از تلاش برای بازگشت به مدرسه از طریق کمک‌های مالی یا تهیه مواد بهداشتی و PPE؛ یا آموزش و یادگیری یا منابع دیگر مشورت کنید؟
- امکاناتی که مدرسه برای همکاری با شبکه‌ها و سازمان‌های مشاوره محلی به منظور ارائه پشتیبانی روانشناختی و اجتماعی-هیجانی از آموزگاران و فراگیران دارد را بررسی کنید؟ **(همچنین به بخش سه مراجعه کنید)**
- فرصت‌های همکاری با سازمان‌های محلی برای اطمینان از وجود شبکه‌های تأمین اجتماعی برای فراگیران آسیب پذیری که به کلاس بازمی‌گردند (به عنوان مثال از طریق برنامه‌های کوپن غذا، دسترسی به وعده‌های غذایی، جیره‌های خانگی) را بررسی کنید؟ **(همچنین به بخش سه مراجعه کنید)**
- در مورد امکان همکاری با سازمان‌های جامعه مدنی، سازمان‌های غیردولتی و اهالی کسب و کار در جهت کاهش بار خانواده‌های دارای دانش آموزانی که همچنان از راه دور یادگیری را دنبال می‌کنند تحقیق کنید (مثلاً کوپن‌های اینترنتی رایگان، کمک‌های بلاعوض / وام)؟
- در صورت عدم اتصال به اینترنت و دستگاه‌های کافی، یک برنامه اضطراری برای اطمینان از دسترسی مداوم به آموزش از راه دور در صورت تعطیلی آتی مدارس و اختلال در یادگیری تهیه کنید؟

مدیریت مالی و کسب و کار. راه‌های مختلف مدیریت تامین مالی مدارس را همزمان با بازگشایی مدرسه بررسی کنید. [\(کتابچه فرصت‌های بین‌المللی\)](#)

اولویت‌ها را شناسایی کنید. بحران کووید-۱۹ و بازگشت به مدرسه می‌تواند فرصت‌هایی را برای عملی ساختن تعدادی از پروژه‌های مطلوب و مرتبط به منظور بهبود بستر و منابع مدرسه فراهم سازد. با این حال، اطمینان از لحاظ شدن اولویت‌ها (به خصوص در مورد مسائل بهداشتی و سلامت) پیش از پرداختن به مواردی که برای پاسخ به کووید-۱۹ در حال حاضر ضروری نیستند، حیاتی است.

دست‌اندرکاران مختلف را مشارکت دهید. دست‌اندرکاران مختلف را در ارزیابی نیازهای مضاعف مالی مشارکت دهید. نیازهای مالی مدرسه را به طور شفاف به اطلاع افراد کلیدی و شرکای بالقوه برسانید تا به صورت جمعی به ارزیابی و اولویت بندی نیازها برسید. سپس آن‌ها را در برنامه‌ریزی مالی دخیل کنید. هرچه زودتر آن‌ها را در فرآیند مشارکت دهید، احتمال اینکه آن‌ها با منابع مالی خود به کمک شما بیایند بیشتر خواهد بود.

بر کارایی، اثربخشی و پاسخ‌گویی تمرکز کنید. در مواجهه با چالش‌های بی سابقه، سرعت انجام کار اولویت دارد. اما کارایی، اثربخشی و پاسخ‌گویی نیز به همان اندازه نیز برای اطمینان از پایداری مداخلات سیاست‌گذاری حائز اهمیت است.

منابع و مطالعه بیشتر:

COVID-19 and the world of work: Impact and policy responses, International Labour Organization, 2020
Pathways to reopening, Opportunity International
Anticipated impact of COVID-19 on public expenditures on education and implication for UNESCO work, Issue note 7.2, UNESCO, 2020
The impact of the crisis on public expenditure on education: findings from the UNESCO quick survey, UNESCO, 2009
Mobilizing resources for education and improving spending effectiveness, World Bank Group, 2019
The impact of the COVID-19 pandemic on education financing, World Bank Group, 2020
The COVID-19 pandemic: Shocks to education and policy responses, World Bank Group, 2020

۷. پایش و ارزیابی تلاش‌های مرتبط با بازگشایی مدارس

همزمان با بازگشایی مدارس، پایش و ارزیابی موقعیت و انطباق با شرایط در صورت لزوم، ضروری است. مدیران مدارس باید فرایند انطباق را انجام داده و از چارچوب‌های سهل الوصول برای اندازه گیری و استانداردسازی پیشرفت طی مراحل مختلف یک برنامه بهره بگیرند. آن‌ها همچنین می‌توانند نقش آموزگاران و کادر آموزشی را در ارائه تدریس باکیفیت و فراهم ساختن محیطی ایمن برای یادگیری مدنظر داشته باشند.

پرسش‌های راهنما برای مدیران مدارس

پایش، بررسی و انطباق:

آیا در نظر گرفته اید که:

- با کارکنان، سازمان‌های آموزگاران و مقامات ذیربط محلی و ملی برای تعیین انواع اطلاعات و مدارکی که جهت جمع آوری اطلاعات برای آگاهی بهتر از برنامه پاسخ به بحران مدرسه، لازم است مشورت کنید برای مثال، حضور و غیاب آموزگاران و فراگیران، حجم کار آموزگاران و برون دادهای یادگیری؟
- با کارمندان خود و سایر ذینفعان مربوطه (از جمله، برای مثال انجمن اولیا و مربیان و کمیته مدیریت مدرسه)، یک برنامه پایش و ارزیابی برای تعیین اثربخشی بازگشت به مدرسه و پاسخ به بحران، تدوین کنید که تعریف نقش‌ها و مسئولیت‌های در حوزه جمع آوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل، مستندات و گزارش دهی را شامل شود؟
- با کارکنان خود، سیستم‌های موجود را برای پایش و ردیابی میزان بازگشت، ثبت نام مجدد و نگه داشتن کودکان بر اساس گروه فراگیران، بررسی، سازگار و به روز کنید. مثلاً فرم‌های سرشماری مدرسه که برای سیستم مدیریت ملی اطلاعات آموزش (EMIS) استفاده می‌شود را در نظر بگیرید.
- یک سیستم یا سازوکار برای جمع آوری داده‌های خاص مربوط به کووید-۱۹، شناسایی کنید. موارد مشکوک به عفونت و بیماری، ردیابی تماس با افراد، استرس و اضطراب، و در صورت امکان میزان به کارگیری خدمات پشتیبانی مورد نیاز را لحاظ کنید؟ (همچنین به بخش سه مراجعه کنید)

- سیستمی از سازوکارها را برای نظارت بر وضعیت فراگیران آسیب پذیر و در معرض خطر از جمله کودکان بازمانده از تحصیل شناسایی کنید؟
- از اینکه کارکنان درباره هرگونه تعهدات نظارت و گزارش اضافی که ممکن است در رابطه با تلاش برای بازگشت به مدرسه باشد، مطلع و مورد مشورت قرار گرفته‌اند، اطمینان حاصل کنید؟
- یک سیستم یا سازوکار برای کارکنان، فراگیران و خانواده‌ها شناسایی کنید تا نگرانی‌های خود را از طریق آن در مورد بهداشت و ایمنی و ایده‌های خود برای ارتقاء یک محیط یادگیری ایمن و فراگیر در میان بگذارند؟
- برای بررسی منظم پاسخ کووید-۱۹ پس از بازگشایی مدرسه، برنامه‌ریزی کنید و بازیگران مختلف را برای ارزیابی اوضاع، گرد هم آورید. راهبرد ها و اطلاع رسانی درباره اقدامات آینده با توجه به بحران سلامت عمومی را انطباق و این بررسی را با ارتقای مدارس یا برنامه توسعه مدرسه در صورت وجود پیوند دهید؟
- برای ارزیابی منظم یادگیری دانش آموزان، از جمله از طریق آموزش جبرانی، برنامه‌های یادگیری فشرده و تدریس برنامه‌ریزی کنید؟ (همچنین به بخش چهار مراجعه کنید)

پیشنهادها:

برای مدرسه یک نیازسنجی انجام دهید تا تعداد فراگیران و آموزگاران نیازمند حمایت را در حوزه‌های مختلف از جمله غذای مدرسه، حمایت روانی، آب، فاضلاب و بهداشت، و حمایت‌های دیگر آموزشی بسنجید. بدین منظور می‌توانید از این [فرم آماده](#) که در طی بحران ابولا تدوین شده است بهره بگیرید.

شاخص‌های کلیدی را شناسایی کنید. اصول کلیدی زیر را درباره شاخص‌های شفاف و قابل اندازه گیری که با برون دادهای یادگیری مرتبطاند بخاطر داشته باشید تا بدین ترتیب بتوانید پایش و ارزیابی تلاش‌های مربوط به پاسخ به کووید-۱۹ را در مدرسه خود به نحوی موثر انجام دهید:

شاخص‌های کلیدی باید از ویژگی‌های زیر برخوردار باشند:

. کم تعداد و متمرکز بر اولویت‌های اصلی؛

. مبتنی بر داده‌ها و اطلاعاتی که به آسانی و در طی زمان در قالب سری‌های زمانی قابل جمع آوری هستند؛

. قابل ارائه در چارچوب‌های نتیجه محور یا برون‌داد محور برای سنجش معنادار نتایج؛

. طراحی شده برای تحلیل نابرابری‌ها و عدم تعادل‌ها (از لحاظ جنسیت، شهری/روستایی، جمعیت کم

برخوردار)

. سازگار و باثبات در تمام طول دوره پیاده سازی و مهم تر از همه به آسانی قابل درک برای همه، از تصمیم

گیران رده بالا گرفته تا ذی نفعان دست اول یعنی آموزگاران و فراگیران.

برای راهنمایی بیشتر درخصوص اطمینان از پذیرش و مقبولیت شاخص ها از سوی همه دست‌اندرکاران [راهنمای](#)
زیر را مطالعه کنید (صفحه ۱۱۲)

منابع و مطالعه بیشتر:

[Guidelines for transitional education plan preparation](#), Global Partnership for Education, 2016

[INEE Minimum standards for education: Preparedness, response and recovery](#), Inter-agency Network for Education in Emergencies, 2012

[INEE Technical Note on Education During the COVID-19 Pandemic](#), INEE Minimum standards

[for education: Preparedness, response and recovery](#), Inter-agency Network for Education in Emergencies, 2020

[Trends Shaping Education Spotlights 21 - Coronavirus special edition: Back to school](#), Organisation for Economic Co-operation and Development, 2020

[Teacher Policy Development Guide](#), UNESCO, 2019